

‘Justitie în pandemie’ - recomandari ale MJ pentru reluarea activitatii în instanțe și parchete

Ministerul Justiției a elaborat un document de politică publică, cu recomandări adresate magistratilor, grefierilor și personalului de specialitate, în vederea reluării activității complete a instanțelor de judecată și parchetelor, după încetarea stării de urgență.

Potrivit acestui document, dat publicității miercuri, MJ va continua aprovizionarea instanțelor de judecată și a CSM cu echipamente de protecție - măști și mănuși chirurgicale, ochelari de protecție sanitară și chiar combinezoane de protecție sanitară, pe lângă suplimentarea bugetelor instanțelor cu sume considerabile în vederea achiziționării de către fiecare ordonator secundar și terțiar de echipamente suplimentare celor primite din partea ministerului, pe măsura ce acestea se epuizează.

MJ susține că a lăsat instanțelor și parchetelor o largă marjă de acțiune în organizarea măsurilor de igienă și protecție sanitară specială în contextul pandemiei, având în vedere că managementul instanțelor și parchetelor, conducătorii acestora, cunosc cel mai bine particularitățile administrativ - funcționale ale propriilor instituții.

Se recomandă fiecărei instituții din sistemul judiciar întocmirea unui plan de reluare graduală a activității, urmărind mai multe deziderate, printre care și protecția sanitară atât a propriilor magistrați, grefieri și personal de specialitate, cât și a participanților la înfăptuirea actului de justiție, cum ar fi părțile din încănta sălii de ședință, avocați, experți.

Totodată, Ministerul Justiției subliniază necesitatea reluării activităților de urmărire penală și de judecată, context în care apreciază că *o serie de reguli cu caracter general se impun a fi respectate în continuare:*

* respectarea distanței sociale (minimum 1,5 m), cu referire inclusiv la personalul instanțelor/parchetelor, respectiv evitarea unor contacte directe care nu respectă distanțarea socială pentru o perioadă mai mare de 15 minute, recomandare care se poate implementa prin luarea unor măsuri în funcție de specificul fiecărei organizații judiciare, structura personalului, infrastructura proprie, calitatea managementului judiciar și juridic;

* desfasurarea activității în intervale orare diferite, utilizând chiar și ziua de sâmbătă, după caz;

* limitarea accesului publicului în sala de judecată, chiar dacă ședințele rămân publice, astfel încât să poată fi respectate regulile de distanțare socială;

* limitarea numărului de cauze pe ședință de judecată, prin planificarea ședințelor de judecată la intervale mai scurte de timp în raport cu uzanțele de până la ivirea situației de urgență;

* citarea părților/participanților la procedurile judiciare la intervale de timp prestabilite și informarea prin orice mijloace a cetățenilor în legătură cu necesitatea observării intervalului orar consemnat în cuprinsul citatiei, fapt ce presupune un studiu al ședințelor de judecată, respectiv al activităților de urmărire penală sau a altor activități conexe, aprofundat, de natură a permite planificarea la intervale de timp diferite a cauzelor judiciare în funcție de complexitatea probatoriului, numărul martorilor, experților, numărul participanților, inculpaților, suspectilor, reclamantilor, părților, avocaților;

* prioritizarea soluționării cauzelor care se judecă fără citarea părților, inclusiv intercalarea acestor cauze între cele "comune" aflate pe lista de ședință, pentru desconggestionarea spațiilor;

- * prioritizarea cauzelor judiciare/reducerea numarului cauzelor de pe rolul instantelor, cu respectarea/observarea principiilor care guverneaza procesul penal si procesul civil;
- * utilizarea sistemului de videoconferinta, daca acesta este tehnic posibil si în masura în care natura si obiectul cauzei judiciare sunt compatibile cu acest sistem;
- * impunerea portului de masti/manusi/echipamente de unica folosinta si folosirea de biocide si produse dezinfectante pentru personalul din cadrul instantelor si parchetelor;
- * încurajarea celor care pot lucra de acasa, în masura în care pot efectua o parte din activitate în acest mod;
- * instituirea obligativitatii de a purta echipament de protectie si/sau montarea de panouri despartitoare din plexiglas în ipoteza în care distanta sociala nu poate fi asigurata (masura se poate institui în birourile în care functioneaza mai multe persoane si nu exista posibilitatea relocarii acestora în alte spatii, precum si în boxele amenajate pentru persoanele aflate în stare de retinere sau arestare preventiva). Panourile de plastic pot fi imaginat si pentru momentul nepublic al deliberarii în situatia completelor colegiale;
- * obligativitatea purtarii de masti/manusi de protectie în interiorul institutiilor judiciare;
- * suspendarea activitatilor la anumite intervale de timp pentru aerisirea sau dezinfectarea spatiilor de lucru/sali de sedinta, sali de audiere;
- * plasarea serviciilor care deservesc publicul în spatii mai mari decât cele obisnuite de lucru (ex. o registratura mutata într-o sala de judecata, în functie de infrastructura instantelor/parchetelor);
- * identificarea persoanelor vulnerabile din fiecare colectiv (persoanele cu afectiuni medicale, atestate de catre medic) si utilizarea acestor persoane în activitati individuale/independente sau în regim de telemunca;
- * autoizolarea la domiciliu a persoanelor care prezinta simptome de îmbolnavire (febra, tuse), pâna la clarificarea starii de sanatate si diseminarea acestor informatii în colectivul de munca;

În legatura cu accesul în sediile instantelor/parchetelor, MJ recomanda urmatoarele masuri:

- * interzicerea accesului persoanelor care au simptome de COVID-19 sau care au fost în contact cu un bolnav de COVID-19 în ultimele 14 zile, sens în care se poate imagina un chestionar de completat la intrarea în institutie, cu întrebări clare si simple;
- * delimitarea în pardoseli cu benzi colorate vizibil a sensurilor de intrare si de iesire, iar, corelativ, crearea unor asa numite sensuri unice, în masura în care este posibil;
- * delimitarea în pardoseli cu benzi colorate vizibil a distantei de 1,5 m care trebuie respectata pentru accesul la serviciile care deservesc publicul (arhiva, registratura) si stabilirea de reguli de acces clare, putându-se avea în vedere pentru început, inclusiv, prelungirea programului de lucru cu publicul;
- * interzicerea accesului în birourile instantelor/parchetelor a persoanelor din afara institutiilor, daca nu exista permisiunea personalului si daca interesul vizitelor nu se justifica pe chestiuni de interes profesional;
- * limitarea în timp a prezentei justitiabililor în sediul instantelor/parchetelor dupa finalizarea dosarului/operatiunii

care a necesitat prezenta lor în acel loc, respectiv impunerea parasirii în cel mai scurt timp a sediului institutiei;

* utilizarea termoscanerelor la intrarea în institutiile judiciare cu trafic mare de persoane;

* instalarea la instantele/parchetele cu trafic mare de tuneluri de dezinfectare;

* cresterea frecventei la care se desfasoara igienizarea si aerisirea spatiilor de desfasurare a activitatii;

* în materie penala, în continuare, se impun restrictii în legatura cu transportul la instante al detinutilor, acesta urmând a fi autorizat doar pentru cazuri bine justificate, transportul de loturi mari de persoane impunându-se a fi evitat, sistemul de videoconferinta fiind cel indicat în astfel de cazuri;

* comunicarea actelor de procedura pe cale electronica, sens în care participantilor la procedurile judiciare li se vor solicita adrese de email/whatsapp etc.

Ministerul Justitiei recomanda amânarea stagiilor de practica sau a internshipurilor atât la instante, cât si la parchete.

În egala masura, Ministerul Justitiei considera ca alte masuri impun interventia CSM, pentru modificarea Regulamentelor de functionare/organizare a instantelor si parchetelor.

De asemenea, unele masuri presupun achizitii de materiale, bunuri, context în care (exceptând Ministerul Public, ordonator principal de credite cu atributii relative la administrarea parchetelor) Ministerul Justitiei a alocat Curtilor de Apel sume de bani corespunzatoare luarii masurilor necesare pentru prevenirea îmbolnavirilor si asigurarea disciplinei sanitare.

Astfel, pâna în prezent, suma utilizata de catre Curtile de Apel pentru achizitionarea materialelor de protectie SARS-CoV-2 a fost de 1.248.613 lei. De asemenea, Curtile de Apel au la dispozitie suma de 1.972.553 lei, cu aceeasi destinatie.

La data de 15 aprilie, MJ a transmis instantelor judecatoresti o adresa prin care s-a solicitat comunicarea necesarului de echipamente de protectie ce trebuie achizitionate în completarea stocurilor necesare instantelor, în vederea desfasurarii activitatii în siguranta în salile de sedinta pentru urmatoarele 30 de zile.

Conform MJ, din raspunsul la aceasta adresa a rezultat ca instantele nu au utilizat integral sumele alocate.